

2024-03-12

Plats och tid	Bokö kl. 14:00-15:45	Paragrafer	§§15-19
Beslutande	Thomas Thim (M) (ordförande) Anton César (S) (vice ordförande) Annika Olofsson (S) Karin Josefsson (L) Adam Jansson (KD)		
Övriga deltagare	Helena Balte (Förvaltningschef) Karin Berg (Verksamhetsutvecklare)		
Utses att justera	Anton César (S)		
Justeringens plats och tid	Protokollet justeras på distans.		
Sekreterare	Karin Berg		
Ordförande	Thomas Thim (M)		
Justerande	Anton César (S)		

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på Alingsås kommuns digitala anslagstavla.

2024-03-12

- § 15 Budgetuppföljningar 2024
- § 16 Huvudmannens verksamhetsuppföljning 2022/2023
- § 17 Kostnadsjämförelser
- § 18 Nationella och regionala jämförelser av nyckeltal 2024
- § 19 Uppföljning enligt kostavtal

2024-03-12

§ 15 2024.084 BUN

Budgetuppföljningar 2024

Ärendebeskrivning

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs under specifika månader enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse. Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 5 mars 2024 lämnat följande yttrande:

Helårsprognosen per februari 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad som budget på helhet. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter är lägre än intäkterna under årets två första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar behöver fortgå. Arbetet med hållbar ekonomisk organisation påbörjades under hösten 2023 och fortsätter under år 2024. I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskole- och skolenheter.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden godkänner budgetuppföljning per februari 2024.

Beslutsunderlag

- Bilaga Budgetuppföljning per feb
- Tjänsteskrivelse Budgetuppföljningar 2024

2024-03-12

§ 16 2024.089 BUN

Huvudmannens verksamhetsuppföljning 2022/2023

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden utvecklar verksamheten genom systematiskt kvalitetsarbete där Barn- och ungdomsförvaltningen årligen genomför analyser av resultat, bedömning av utvecklingsbehov samt vidtar åtgärder för att nå utbildningens mål. Lagkravet för systematiskt kvalitetsarbete regleras i skollagens 4 kapitel. Resultaten av huvudmannens kvalitetsarbete presenteras i form av huvudmannens verksamhetsuppföljning.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 5 mars 2024 lämnat följande yttrande:

Verksamheten leds utifrån huvudmannens två övergripande mål som är ökad måluppfyllelse där alla barn och elever ska nå utbildningens mål och utvecklas så långt som möjlig samt ökad likvärdighet där alla barn och elever ska ha samma möjlighet att nå utbildningens mål. Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen att Alingsås barn och elever i huvudsak har en trygg tillvaro i huvudmannens förskolor och skolor men att en stor andel elever har hög frånvaro. Vad gäller barn och elevers kunskaper finns en försiktig ökning för resultaten för nationella prov i årskurs 3, vissa betyg i årskurs 6 däribland svenska, matematik och engelska. Färre elever i både årskurs 6 och 9 når minst betyg E i alla ämnen men för årskurs 9 är det fler elever som når gymnasiebehörighet.

Fortsatta strategier

Kunskapen om vad som krävs för utveckling inom utbildningsområdet är idag bred och väl grundad i såväl svensk som internationell forskning. De studier som gjorts ger en samstämmig bild av vilka faktorer och förutsättningar som krävs för att nå framgång. Sveriges kommuner och regioner (SKR 2019) sammanfattar de huvudsakliga budskapen från aktuell forskning som visar på att framgångsrika kommuner har bra ledare, tillit i styrkedjan och att barns och elevers måluppfyllelse följs upp i hela styrkedjan. Ytterligare kännetecken är att skickliga pedagoger lyfts fram, att det finns tydlig ansvarsfördelning och höga förväntningar, att barn och elever i behov av stöd fångas upp samt att det finns samsyn och enighet om verksamhetens mål. Det finns inga enkla eller snabba lösningar utan SKR konstaterar att framgång kräver långsiktighet och helhetsperspektiv vilket också stöds av Ulf Blossing (Kompetens för samspelade skolor: om skolorganisationer och skolförbättring 2008) som menar att det tar 5-8 år att skapa en bestående förändring. Bakom resultaten i årskurs 9 ligger alla insatser och all undervisning från förskolan till årskurs 9. Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer att det för att utveckla bestående förändring behövs ett fortsatt arbete med de strategier och insatser som pågår.

Se figuren nedan för uppställning av mål, strategi och övergripande insatser.

Mål	<ul style="list-style-type: none"> Högre måluppfyllelse
-----	--

2024-03-12

	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad likvärdighet
Strategi	<ul style="list-style-type: none"> • Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet • Stärka förutsättningar för organisering och pedagogiskt ledarskap
Övergripande insatser	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetsarbete med fokus på undervisningens kvalitet och tillgänglig lärmiljö • Läsa/skriva/räkna-garanti och språkutvecklande arbetssätt • Främjande och förebyggande barn- och elevhälsoarbete • Roller, mandat och inre organisation • Organisatoriska förutsättningar

Fördjupningsdialoger

Som en del av huvudmannens dialog med enheterna genomförs två fördjupningsdialoger utifrån vad som identifierats i huvudmannens verksamhetsuppföljning. Förvaltningen föreslår att teman för dessa träffar utgår ifrån huvudmannens två övergripande strategier:

- Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet
- Stärka förutsättningar för organisering och pedagogiskt ledarskap

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:

Redovisningen godkänns.

Tema "Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet" och "Stärka förutsättningar för organisering och pedagogiskt ledarskap" fastställs för fördjupningsdialoger.

Expedieras till

Alla chefer

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Huvudmannens verksamhetsuppföljning 2022/2023

2024-03-12

- Huvudmannens verksamhetsuppföljning 22-23

2024-03-12

§ 17 2024.086 BUN

Kostnadsjämförelser

Ärendebeskrivning

Ärendet redovisar kostnader inom kommunal förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i Alingsås och jämförs med riket, Göteborgsregionens (GR) medlemskommuner samt Koladas jämförelsegrupp "Liknande kommuner". Genom att jämföra sig med kommuner med liknande förutsättningar kan en kommun få en uppfattning om var eventuella effektiviseringar kan genomföras.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 1 mars 2024 lämnat följande yttrande:

Förskolans totala kostnad per barn fördelas i lokalkostnader och personalkostnader.

I statistiken för fritidshem och förskoleklass fördelas den totala kostnaden per elev i kategorierna lokalkostnad, personalkostnad och övrigt.

I statistiken för grundskola och anpassad grundskola fördelas den totala kostnaden per elev i följande kategorier: totalkostnad, undervisning, lokalkostnad, måltider, lärverktyg, elevhälsa och övrigt.

Se bilaga för diagram och mer utförlig analys, nedan följer en summering.

*Totalkostnaden för inskrivet barn i **förskola** i Alingsås är lägre än riket och GR och högre än liknande kommuner. Kostnaden har ökat mellan 2021 och 2022 men ökningen är något lägre än i jämförelsegrupperna.*

Alingsås effektivitetsindex för förskola är bland de högsta i Sverige vilket innebär att ett stort värde skapas till en låg kostnad.

Utfallen av nyckeltalen för fritidshem, förskoleklass och grundskola beror till stor del på hur kostnaderna fördelas mellan de olika verksamheterna inom F-6 skolorna och det är därför viktigt att se kostnaderna för fritidshem, förskoleklass och grundskola tillsammans.

*Totalkostnaden per barn i **fritidshem** är lägre i Alingsås än riket och GR men högre än liknande kommuner. Kostnaden har ökat mer mellan 2021 och 2022 jämfört med de övriga grupperna. Ökningen beror främst på ökade personalkostnader.*

*Totalkostnaden per elev i **förskoleklass** har ökat i Alingsås, riket och liknande kommuner mellan 2021 och 2022. Ökningen är större i Alingsås än i jämförelsegrupperna och beror främst på ökade personalkostnader.*

*Totalkostnaden per elev i **grundskola** har ökat något i Alingsås, trenden är densamma för samtliga jämförelsegrupper. Jämfört med liknande kommuner, riket och GR har kostnadsökningen varit lägre i Alingsås 2021 till 2022. Alingsås ligger bland de lägsta kommunerna i Sverige när det gäller kostnad för kommunal grundskola åk 1-9.*

Lokalkostnad per elev är högre än för jämförelsegrupperna och har ökat mer i Alingsås mellan 2021 och 2022 än riket, GR och liknande kommuner. Ökningen av lokalkostnaderna för Alingsås beror på ökad hyra för Ingared skola samt en hyresjustering efter inventering av verksamheternas kök. Undervisningskostnaden per elev har minskat i Alingsås mellan 2021 och 2022 men ökat i jämförelsegrupperna.

Måltidskostnaderna är låga och har minskat mer än jämförelsegrupperna mellan 2021 och 2022 på grund av nytt kostavtal som började gälla från och med januari 2022. Kostnad för lärverktyg har ökat mellan åren och ligger högre än riket och GR men i stort sett lika som

2024-03-12

liknande kommuner. Övriga kostnader är låga men har även de ökat något mellan åren. Gällande elevhälsa är kostnaderna per elev för Alingsås låga jämfört med både riket, GR och liknande kommuner och har ökat något. Ökningen är högre än riket men lägre än GR.

I **anpassad grundskolan** har Alingsås en högre kostnad än riket och liknande kommuner men en något lägre än GR. Kostnaden har minskat mellan 2021 och 2022 vilket de har gjort för samtliga jämförelsegrupper. Undervisningskostnader, lärverktyg och elevhälsa är högre än samtliga jämförelsegrupper. Lokalkostnaderna är lägre än GR men högre än riket och liknande kommuner och måltid och övriga kostnader är lägre än samtliga.

Totalkostnaden per elev i Alingsås är låg men effektivitetsindexet relativt högt. Alingsås effektivitetsindex är bland de mellersta kommunerna i Sverige vilket innebär att ett relativt stort värde skapas till en låg kostnad.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Kostnadsjämförelser
- Bilaga Kostnadsjämförelser

2024-03-12

§ 18 2024.087 BUN

Nationella och regionala jämförelser av nyckeltal 2024

Ärendebeskrivning

I följande ärende redovisas kvalitetsnyckeltal inom kommunal förskola och skola. Nyckeltal för Alingsås kommunala verksamhet inom förskola och skola jämförs med riket, Göteborgsregionens (GR) medlemskommuner samt Koladas jämförelsegrupp "Liknande kommuner". Genom att jämföra sig med kommuner med liknande förutsättningar är det möjligt att analysera kvaliteten och ge underlag för fortsatt utveckling i verksamheten.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 1 mars 2024 lämnat följande yttrande: Sveriges kommuner och regioner (SKR) samlar in centrala nyckeltal som beskriver förskolans och grundskolans resultat och resurser. Dessa resultat och resurser beskrivs och analyseras i relation till "jämförbara kommuner" det vill säga kommuner som liknar varandra. Beräkning av vilka kommuner som räknas som liknande görs till största del på referenskostnader, men också på invånarantal. Eftersom referenskostnaderna är olika för förskola och skola blir grupperna olika. Det är olika kommuner som bedöms som liknande beroende på vilket verksamhetsområde som nyckeltalen rör.

För förskolan är de liknande kommunerna Borlänge, Falköping, Katrineholm, Lidingö, Strängnäs, Trelleborg och Vänersborg. För grundskolan är de liknande kommunerna Enköping, Falköping, Kungälv, Landskrona, Nässjö, Mark och Strängnäs. Jämförelser görs också med Göteborgsregionen. I Göteborgsregionen ingår Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö.

Redovisning av kvalitetsindex för förskola respektive skola sammanfattar till stora delar Alingsås kvalitet i relation till strukturellt liknande kommuner liksom Göteborgsregionens kommuner.

Nyckeltal	Alingsås	Antal jämförbara kommuner		Antal kommuner i Göteborgsregionen	
		Lägre värde	Högre värde	Lägre värde	Högre värde
Kvalitetsindex förskola	72	6	1	11	1 (samma värde)
Kvalitetsindex skola	52	2	5	8	3

De nyckeltal som används för förskolan pekar på hög kvalitet där andelen förskollärare är hög och antalet barn per förskollärare är låg i jämförelse. Dessutom är antalet barn 1-5 år inskrivna i förskolan högt.

Vad gäller nyckeltal för skola har Alingsås en förhållandevis hög kvalitet i jämförelse med liknande kommuner sett till faktiska värden. I jämförelse med GR-kommunerna placerar sig Alingsås kommun i mittenskiktet. Jämförelse av nyckeltal som rör modellberäknade värden för elevers resultat i skolan visar att Alingsås kommunala skolor är mindre framgångsrik i att kompensera för elevers strukturellt olika förutsättningar i jämförelse med andra liknande kommuner. Bland Göteborgsregionens kommuner tillhör Alingsås den halva som har mindre

2024-03-12

avvikelser från förväntade resultat. Kvalitetsindex för skolan tar hänsyn till såväl faktiska resultat som förhållandet till modellberäknat värde.

Då liknande kommuner till stor del baseras på referenskostnader kan det konstateras att Alingsås kommunala förskolor och skolor når förhållandevis goda resultat givet de ekonomiska ramarna men att det kompensatoriska arbetet behöver utvecklas ytterligare. Eleverna i Alingsås kommunala skolor har strukturella förutsättningar för att nå ännu högre resultat genom utveckling av undervisningens kvalitet och tillgänglighet.

I bilagan till tjänsteskrivelsen finns en fördjupad redovisning med tillhörande kommentarer och slutsatser.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Nationella och regionala nyckeltal för kvalitet i förskola och skola
- Bilaga Tjänsteskrivelse Nationella och regionala jämförelser av nyckeltal 2024

2024-03-12

§ 19 2024.085 BUN

Uppföljning enligt kostavtal

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att erbjuda skolmåltider enligt skollagen 2010:800). I Alingsås kommun är måltider i förskola och skola en upphandlad tjänst som utförs av privat utförare. I Alingsås kommun har kostenheten ansvar för uppföljning av ställda krav i avtalet. Alingsås kommun har ett program för uppföljning av privata utförare antaget av kommunfullmäktige 2021-10-27 § 216. För kommungemensamma avtal såsom kostavtalet ansvarar kommunstyrelsen. I aktuellt ärende följer barn- och ungdomsnämnden ett urval av de uppföljningskriterier som avtalet avser. Barn- och ungdomsnämnden beslutade om urval av uppföljningskriterier 22-04-19 §45.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 28 februari 2024 lämnat följande yttrande:

Under 2023 har uppföljningsarbete löpt på enligt plan. Under året har kostenheten arbetat särskilt mycket med utmaningar kopplade till fastighetsfrågor kring om- och nybyggnationer. Arbetet har också besatt av att följa upp enheter som avvikit, planering och uppföljning av menyer liksom fortsatt arbete med rutiner.

I bilaga till ärendet redovisas svinmätning per verksamhet där vårens och höstens mätningar visar på en minskning av svinn till höstens mätning med i förskolan 12,6 % och i skolan 2,3 %. I bilaga redovisas andel närproducerad mat, andel ekologisk mat, andel serverade portioner per kategori (vegetariskt, kött, fisk, fågel) samt andel mat lagad från grunden. Som framgår av redovisning i bilaga har leverantören inte uppfyllt avtalet rörande andel ekologisk mat som enligt avtalet ska vara 25 % utan uppgår endast till 21,2 %. Enligt leverantören är orsaken att många av de produkter valts som närproducerade (och därför följs upp som det) skulle kunna varit ekologiska. Under 2024 kommer kostenheten och leverantören arbeta med inventering av produkter som är både närproducerade och ekologiska.

I bilagan redovisas genomförda kvalitetsmätningar som kostenheten utför tillsammans med leverantören, såsom besök och provsmakning i matsalar, elevenkät och matråd.

Under 2023 har det inkommit totalt 309 avvikelser för enheter inom BoU, utav dessa är det 210 avvikelser för förskolan och 90 för skolan. Avvikelserna består främst av konsistens på maten, att maten inte räcker, att det saknas produkt till måltid.

Optionen som möjliggör kvalitetsutveckling av maten enligt Alingsås kommuns livsmedelsprogram och andra riktlinjer inom Alingsås kommun, har i år utnyttjats med 1,4 miljoner kronor. Kostenheten ihop med leverantören har haft regelbundna möten ca 2ggr/månad för att arbeta i frågan med att hitta nya produkter och leverantörer som faller inom ramen för närproducerat. Under året har kycklingen ställts om till närproducerat liksom, nötfärs, bröd, fisk, pålägg, flingor och gryner osv. Optionen nyttjas till den ökade kostnad som närproducerade livsmedel innebär. Rådande kostnadsläge har inneburit möjlighet till

2024-03-12

omställning av många produkter och stora mängder utan att hela optionen har behövt nyttjats.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns.

Expedieras till

Ekonomienheten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljning enligt kostavtal
- Bilaga Uppföljning kostavtal 2024-02-28 -0312